

Trestní postih propagace komunismu prošel sněmovnou

30.5.2025 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Dolní komora Parlamentu České republiky schválila 29. května 2025 novelu trestního zákoníku, která výslovně umožňuje postihovat podporu a propagaci komunistického hnutí. Nově doplněný § 403 umožňuje v těchto případech uložit trest odnětí svobody v délce od jednoho do pěti let. Pro návrh, který byl součástí širšího balíku legislativních změn, hlasovalo 86 ze 160 přítomných poslanců.

Důvodem pro přijetí této úpravy byla podle předkladatelů potřeba odstranit neodůvodněné nerovné zacházení s ideologiemi, jejichž důsledky byly v mnohém srovnatelné. „*Lágry, vraždy, totalita. Takže proč bychom měli k těm dvěma stejně zločinným ideologiím přistupovat různě?*“ komentoval návrh poslanec Šimon Heller (KDU-ČSL).

Ústav pro studium totalitních režimů novelu podporuje a dlouhodobě upozorňuje na potřebu rovnoprávného postavení obou totalitních ideologií – nacismu i komunismu – v rámci právního řádu demokratického státu. Na tiskové konferenci ÚSTR, Muzea paměti XX. století a Platformy evropské paměti a svědomí zazněla i konkrétní výzva k legislativní změně právě v tomto směru.

„Cílem návrhu bylo odstranit zřetelně nespravedlivé rozlišování mezi dvěma zločinnými totalitními ideologiemi 20. století. Obě – nacismus i komunismus – prokazatelně směřují k potlačování základních práv a svobod, a je logické i spravedlivé, aby to české trestní právo jasně reflektovalo. Nejde o ideologii, ale o ochranu demokratického právního státu,“ uvedl k rozhodnutí Poslanecké sněmovny 1. náměstek ředitele ÚSTR **Kamil Nedvědický**.

V podobném duchu vystoupila na tiskové konferenci také Erika Stařecká z Muzea paměti XX. století, podle níž současná soudní praxe nedokáže dostatečně reagovat na projevy propagace komunismu, a to právě kvůli absenci jednoznačné zákonné úpravy. *„Je nejvyšší čas, aby český právní řád přestal přehlížet zločiny komunistické ideologie a postavil je na roveň těm nacistickým. Naší povinností vůči obětem i budoucím generacím je jasně a právně závazně pojmenovat zlo obou totalitních režimů. Změna § 403 trestního zákoníku není ideologickým gestem, ale nutným krokem k obraně demokratického právního státu a historické spravedlnosti,“* uzavřel **Ladislav Kudrna**, ředitel **Ústavu pro studium totalitních režimů**.

Novelu trestního zákoníku nyní posoudí Senát a následně prezident republiky.

<https://www.ustrcr.cz/trestni-postih-propagace-komunismu-prosel-snemovnou>